

Bränslekvalitetsdirektivets specificerade rapporteringskrav och utsläppsmål

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i drivmedelslagen.

Lagförslaget innebär att leverantörer av vissa drivmedel kommer att behöva minska de växthusgasutsläpp som drivmedlen orsakar till en fastställd målnivå senast under 2020. För utsläpp som överstiger målnivån ska drivmedelsleverantören betala utsläppsavgift. Förslaget innebär också att regeringen eller en myndighet får rätt att utfärda bestämmelser om hur utsläppen ska beräknas. En leverantör som inte lämnar in en rapport över drivmedlens utsläpp i rätt tid kommer att kunna bli skyldig att betala en förseningsavgift.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2017.

Behandlade förslag

Proposition 2016/17:193 Bränslekvalitetsdirektivets specificerade
rapporteringskrav och utsläppsmål.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden.....	6
Genomförande av bränslekvalitetsdirektivets rapporteringskrav och utsläppsmål.....	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Genomförande av bränslekvalitetsdirektivets rapporteringskrav och utsläppsmål

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:193.

Stockholm den 21 september 2017

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Kristina Yngwe (C), Johan Hultberg (M), Sara Karlsson (S), Martin Kinnunen (SD), Åsa Coenraads (M), Johan Büser (S), Gunilla Nordgren (M), Monica Haider (S), Jens Holm (V), Lars-Axel Nordell (KD), Marianne Pettersson (S), Petra Ekerum (S), Jesper Skalberg Karlsson (M), Emma Nohrén (MP), Nina Lundström (L) och Josef Fransson (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens proposition 2016/17:193 Bränslekvalitetsdirektivets specificerade rapporteringskrav och utsläppsmål. Lagförslaget syftar till att genomföra den nya EU-lagstiftningen om beräkningsmetoder och rapporteringskrav enligt bränslekvalitetsdirektivet¹.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut redovisas i bilaga 1, och regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet, och regeringen har med anledning av Lagrådets synpunkter gjort justeringar i lagförslaget och i propositionstexten i övrigt.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Ändringarna i drivmedelslagen (2011:319) föreslås i syfte att genomföra den nya EU-lagstiftningen om beräkningsmetoder och rapporteringskrav enligt bränslekvalitetsdirektivet. Den nya EU-lagstiftningen utgörs dels av ett tilläggsdirektiv² till bränslekvalitetsdirektivet, dels av det s.k. ILUC-direktivet³ som bl.a. ändrar bränslekvalitetsdirektivet.

I propositionen föreslås att drivmedelsleverantörerna ska minska de växthusgasutsläpp som drivmedlen orsakar med 6 procent jämfört med 2010 senast under 2020. Kravet på drivmedelsleverantörerna preciseras genom att man anger en målnivå för utsläppsminskningen. En utsläppsavgift ska betalas för utsläpp som överstiger målnivån och som är gjorda under 2020. Leverantörerna kan vidta åtgärder och rapportera tillsammans. Regeringen föreslår också ett utökad bemyndigande att utfärda bestämmelser om rapporteringsskyldigheten och om hur åtgärder får tillgodoräknas och minskningar beräknas. En förseningsavgift ska kunna tas ut av den som inte har rapporterat i rätt tid. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2017.

Efter 2020 kommer EU:s krav på utsläppsminskningar sannolikt inte längre att hanteras i bränslekvalitetsdirektivet, utan i direktivet om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor⁴. Även nationellt pågår ett arbete med ett långsiktigt styrmedel för biodrivmedel som syftar till att minska

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG.

² Rådets direktiv (EU) 2015/652 av den 20 april 2015 om fastställande av beräkningsmetoder och rapporteringskrav i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1513 av den 9 september 2015 om ändring av direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG.

växthusgasutsläppen från transportsektorn. Regeringen uppger att det nationella arbetet kommer att presenteras för riksdagen under hösten 2017. Det kommande förslaget om ett långsiktigt styrmedel för biodrivmedel och förslaget i denna proposition ska samverka med varandra.

Det kan noteras att regeringen även har överlämnat en proposition till riksdagen med ändringar i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen i syfte att genomföra andra delar av ILUC-direktivet. Genom den propositionen ändras kraven på minskning av växthusgasutsläppen från biobränslen, och en utökad skyldighet att lämna uppgifter införs. Propositionen om hållbarhetskriterier är planerad att behandlas i utskottet före årsskiftet 2017/18.

Utskottets överväganden

Genomförande av bränslekvalitetsdirektivets rapporteringskrav och utsläppsmål

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i drivmedelslagen.

Propositionen

I proposition 2016/17:193 föreslår regeringen att en drivmedelsleverantör ska lämna en kvalitetsrapport om sålda mängder och kvaliteter på bensin och dieselbränslen samt en utsläppsrapport med uppgifter om de levererade drivmedlens typ, volym, energimängd, innehåll, ursprung, inköpsställe och utsläpp av växthusgaser under hela livscykeln.

Drivmedelsleverantören ska också vidta de åtgärder som behövs för att de levererade drivmedlens utsläpp av växthusgaser från hela livscykeln senast 2020 uppgår till högst 88,5 gram koldioxid eller koldioxidekvivalenter per megajoule. Med koldioxidekvivalent avses den mängd dikväveoxid eller metan som medför en lika stor klimatpåverkan som koldioxid. Drivmedelsleverantören får tillgodoräkna sig åtgärder som vidtas i samarbete med andra drivmedelsleverantörer, om samarbetet redovisas i utsläppsrapporten.

I förslaget ges regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att utfärda bestämmelser om hur koldioxidekvivalenter ska beräknas, hur åtgärder får tillgodoräknas som minskning av utsläpp och hur minskning av utsläpp ska beräknas.

Den drivmedelsleverantör som inte har lämnat en utsläppsrapport i rätt tid ska betala en förseningsavgift med 1 000 kronor. Drivmedelsleverantören får befrias från förseningsavgiften om förseningen är ursäktlig med hänsyn till omständigheter i det enskilda fallet eller om det annars finns synnerliga skäl. Avgiften tillfaller staten.

Den som levererat drivmedel som överstiger 88,5 gram koldioxid eller koldioxidekvivalenter per megajoule ska betala en utsläppsavgift med 7 kronor per kilo koldioxid eller koldioxidekvivalenter som överstiger den angivna mängden. Drivmedelsleverantören får helt eller delvis befrias från avgiften om det finns synnerliga skäl. Även denna avgift tillfaller staten.

Tillsynsmyndigheten ska pröva frågor om avgifter. En förseningsavgift eller utsläppsavgift ska betalas inom trettio dagar från det att myndighetens beslut att ta ut avgiften fick laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet. Om avgiften inte betalas i rätt tid ska avgiftsbeslutet verkställas och

den obetalda avgiften lämnas till indrivning. Avgiften ska falla bort om beslutet inte har verkställts inom fem år från det att beslutet att ta ut den fick laga kraft.

Ändringarna ska träda i kraft den 1 november 2017. Bestämmelsen om vilka uppgifter som ska ingå i en utsläppsrapport och bestämmelsen om förseningsavgift för sent inlämnad utsläppsrapport ska tillämpas första gången i fråga om den rapportering som avser levererade drivmedel under 2018. Bestämmelsen om utsläppsavgift ska tillämpas för första gången i fråga om drivmedel som har levererats under 2020.

Utskottets ställningstagande

Det har inte framställts några motioner med anledning av propositionen. Utskottet ansluter sig till regeringens överväganden och tillstyrker regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2016/17:193 Bränslekvalitetsdirektivets specificerade rapporteringskrav och utsläppsmål:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om drivmedelslagen (2011:319)

dels att nuvarande 25–27 §§ ska betecknas 33–35 §§,

dels att 2, 19, 20, 21 och 22 §§ och rubrikerna närmast före 2, 19 och 20 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 25 och 27 §§ ska sättas närmast före 33 respektive 35 §,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 25–32 §§, och närmast före nya 25, 27, 29 och 30 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Definitioner**Ordförklaringar**

2 §²

I denna lag avses med

alternativt bränsle: ett bränsle avsett för motordrift som inte är bensin eller dieselbränsle och som inte till övervägande del har sitt ursprung i råolja,

bensin: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 eller 2710 11 59 i kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001, om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan,

biodrivmedel: ett vätskeformigt eller gasformigt bränsle som är framställt av biomassa och avsett för motordrift,

dieselbränsle: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 19 41 eller 2710 19 45 i förordning (EG) nr 2031/2001,

drivmedel: ett bränsle som är avsett för motordrift eller energi i annan form som också är avsedd för motordrift,

drivmedelsleverantör: den som genom att leverera ett drivmedel är skyldig att betala skatt enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi,

koldioxidekvivalent: den mängd dikväveoxid eller metan som medför en lika stor klimatpåverkan som koldioxid,

¹ Jfr rådets direktiv (EU) 2015/652 av den 20 april 2015 om fastställande av beräkningsmetoder och rapporteringskrav i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och direktiv 2015/1513 och Europaparlamentets, i den ursprungliga lydelsen samt rådets direktiv (EU) 2015/1513 av den 9 september 2015 om ändring av direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse 2016:97.

sommar: tiden från och med den 16 maj till och med den 31 augusti i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län samt tiden från och med den 1 maj till och med den 15 september i övriga Sverige, och

vinter: tiden från och med den 16 oktober till och med den 31 mars i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län samt tiden från och med den 1 november till och med den 15 mars i övriga Sverige.

I övrigt har *termer* och uttryck i denna lag samma innebörd som i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar, lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner och lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.

I övrigt har *ord* och uttryck i denna lag samma innebörd som i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner, lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner och lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar.

Rapportering om kvaliteten på bensin och dieselbränslen

Kvalitetsrapport

19 §

En drivmedelsleverantör ska en gång per år till den myndighet som regeringen bestämmer *rapportera* om sålda kvaliteter och mängder.

En drivmedelsleverantör ska en gång per år till den myndighet som regeringen bestämmer *i en kvalitetsrapport lämna uppgifter* om sålda kvaliteter och mängder *bensin och dieselbränslen*.

Rapportering om utsläpp av växthusgaser

Utsläppsrapport

20 §

En drivmedelsleverantör ska i en *rapport* till den myndighet som regeringen bestämmer en gång per år lämna uppgifter om

En drivmedelsleverantör ska i en *utsläppsrapport* till den myndighet som regeringen bestämmer en gång per år lämna uppgifter om *de levererade drivmedlens*

1. *den totala volymen levererade drivmedel,*

1. *typ,*
2. *volym,*

2. *drivmedlens ursprung, och*

3. *energimängd,*
4. *innehåll,*
5. *ursprung,*
6. *inköpsställe, och*

3. *utsläppen av växthusgaser som drivmedlen vid transport, distribution, bearbetning, förbränning eller annars ger upphov till*

7. *utsläpp av växthusgaser från hela livscykeln.*

eller som uppkommit under hela den process varigenom drivmedlen har framställts, såsom vid extraktion, odling och ändrad markanvändning.

21 §

En drivmedelsleverantör ska vidta åtgärder för att de växthusgasutsläpp som avses i 20 § minskar och senast år 2020 uppgår till högst 94 procent av utsläppen från fossila bränslen under år 2010.

En drivmedelsleverantör ska vidta åtgärder som behövs för att de utsläpp av växthusgaser som avses i 20 § 7 senast under år 2020 uppgår till högst 88,5 gram koldioxid eller koldioxidekvivalenter per megajoule levererade drivmedel.

Drivmedelsleverantören får tillgodoräkna sig åtgärder som vidtas i samarbete med andra drivmedelsleverantörer, om samarbetet redovisas i utsläppsrapporten.

22 §³

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för den som tillhandahåller en bensin eller ett dieselbränsle att informera konsumenter om hur stor andel biodrivmedel som bensinen eller dieselbränslet har, om metalltillsatser i drivmedlet och om lämplig användning av olika bränsleblandningar,

2. skyldigheten enligt 17 § att se till att det finns tillgång till sådan bensin som avses i den paragrafen,

3. skyldighet för den som ska informera om ett felaktigt drivmedel enligt 18 § att betala kostnaderna för att en myndighet informerar i leverantörens ställe,

4. märkning, utformning, provning och kontroll av anordningar för bränslepåfyllning,

5. undantag från kraven i 6 § för bensin som är avsedd endast för drift av kolmotorer i luftfartyg,

2. märkning, utformning, provning och kontroll av anordningar för bränslepåfyllning,

3. hur koldioxidekvivalenter ska beräknas,

4. undantag från kraven i 6 § för bensin som är avsedd endast för drift av kolmotorer i luftfartyg,

5. sådana undantag från saluföringsförbudet i 16 § som avser försäljning för fordonsindustrins forsk-

³ Senaste lydelse 2014:536.

6. rapportering enligt 19 och 20 §§ och undantag från rapporteringsskyldighet,

7. åtgärder som ska vidtas enligt 21 §,

8. sådana undantag från saluföringsförbudet i 16 § som avser försäljning för fordonsindustrins forsknings- och testningsverksamhet eller för fordonsindustrins påfyllning av nytillverkade fordon inför leverans, och

9. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

nings- och testningsverksamhet eller för fordonsindustrins påfyllning av nytillverkade fordon inför leverans,

6. skyldigheten enligt 17 § att se till att det finns tillgång till sådan bensin som avses i den paragrafen,

7. skyldighet för den som ska informera om ett felaktigt drivmedel enligt 18 § att betala kostnaderna för att en myndighet informerar i leverantörens ställe,

8. rapporteringen enligt 19 och 20 §§ och undantag från rapporteringsskyldigheten,

9. hur åtgärder får tillgodoräknas som minskning av utsläpp enligt 21 § och hur minskning av utsläpp ska beräknas, och

10. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Förseningsavgift

25 §

En drivmedelsleverantör som inte har lämnat utsläppsrapport i rätt tid, ska betala en förseningsavgift med 1 000 kronor.

26 §

Drivmedelsleverantören får befrias från förseningsavgiften, om

1. förseningen är ursäktlig med hänsyn till omständigheter som leverantören inte har kunnat råda över, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Utsläppsavgift

27 §

Den som levererar drivmedel i strid med 21 § ska betala en utsläppsavgift med 7 kronor per kilo koldioxid eller koldioxidekvivalenter som överstiger den utsläppsmängd som anges i den paragrafen.

Drivmedelsleverantörer som har redovisat gemensamma åtgärder ska ansvara solidariskt för att avgiften betalas.

28 §

Drivmedelsleverantören får helt eller delvis befrias från utsläppsavgiften, om det finns synnerliga skäl.

Prövning av avgifter

29 §

Tillsynsmyndigheten prövar frågor om förseningsavgift och utsläppsavgift.

Avgifternas betalning

30 §

En förseningsavgift eller utsläppsavgift ska betalas till tillsynsmyndigheten inom trettio dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften fick laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Avgifterna tillfaller staten.

31 §

Om en förseningsavgift eller utsläppsavgift inte betalas i rätt tid, ska tillsynsmyndigheten lämna den obetalda avgiften för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får fordran verkställas enligt utsökningsbalken.

32 §

En förseningsavgift eller utsläppsavgift faller bort om den inte har verkställts inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften fick laga kraft.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2017.
 2. Bestämmelserna i de nya 20 och 25 §§ ska tillämpas första gången i fråga om rapportering som avser kalenderåret 2018.
 3. Bestämmelsen i den nya 27 § ska tillämpas första gången i fråga om drivmedel som levererats under 2020.